

Martin Krafl - průkopník coming outu v Čechách

Dagmar Havlová: „Vždy se prezentoval především dobrým chováním a puntičkářskou seriózností.“

Martin Krafl (35) pracoval pro Václava Havla, na krajském úřadě i v České televizi. Největší boom kolem jeho osoby však vznikl, když se veřejně doznal, že je gay.

Už souběžně se školou pracoval jako asistent produkce v britské divadelní společnosti. V rámci stipendia studoval ve Vídni mezinárodní vztahy a germanistiku ve Trieru. Poté vstoupil do světa médií jako moderátor zpráv.

Pokud platí přísloví, že štěstí přejí připraveným, tak je jím určitě Martin Krafl. Na jaře 1998 byl jako řadový zaměstnanec Kanceláře prezidenta republiky vyslán na jeden den do Innsbrucku. Měl zorganizovat tiskovou konferenci, kvůli hospitalizaci tehdejšího prezidenta Havla. „Pan prezident se ocitl na hranici života a smrti, pro paní Havlovou to byla jedna z nejtěžších chvil vůbec a já jsem stál vedle nich velmi blízko“. Krafl byl „hozen do vody“ a nejenže se neutopil, ale prokázal zde svou houževnatost a smysl pro odpovědnost, které mu

dopomohly k místu mluvčího prezidentské kanceláře.

„Martin je pečlivý člověk, který má promyšleny veškeré detaily. Před jednáním nenechá nic náhodě a zodpovědně se připravuje, improvizace není jeho oblíbená činnost,“ řekl o Kraflvi spolupracovník Zdeněk Bouček.

Dne 9. září 2000, vyšel v Lidových novinách článek s titulkem Mluví Hradu: Nemám důvod skrývat, že mám přítele. Proč se Krafl rozhodl k tak náhlému kroku? „Určitá skupina novinářů mě tehdy dostala do situace, kdy jsem mohl být vydíratelný kvůli něčemu, o čem společnost zatím nevěděla,“ vysvětluje Krafl.

O své orientaci mu nevádí se bavit, ale nemá rád slovo homosexuál, které se odvíjí od slova sex. Ten není nejvýznamnější prioritou jak homosexuálních, tak heterosexuálních vztahů. Registrované partnerství však vítá a přestože se přímo nezapojoval do jeho medializace dodává: „Říkám si k čemu by to bylo, kdybych se takhle veřejně odhalil a pak se bránil dalším



Martin Krafl je v současné době mluvčím České televize

Foto: Pavel Fojtík

aktivitám. Snažím se pomáhat akcím, které mají smysl, ale že bych šel třeba s transparentem po ulici, to ne. Já nechci být zaškutkovaný v krabičce s nápisem veřejný gay. Já chci být uznávaný člověk ve své profesi, který je gay a lidé to respektují.“

Podílel se na filmovém festivalu Mezipatra a jeho další činnost pro Dům světla v Karlíně nepodpořili jen samotní manželé Havlovi svou návštěvou, ale i mnoho sponzorů svými peněžitými dary.

Pavel Fojtík

Jak tolerantní opravdu jsme?

Mladí lidé obecně zastávají vůči homosexuálům kladný postoj. Proti registrovanému partnerství se nevyjádřil nikdo z námi oslovených studentů, jedna dívka dodala, že si není jista pouze adopcí dětí. Ani lidem středního věku jednopohlavní páry většinou nevádí, nic proti nim nemají, nebo je tato problematika nezajímá. V jednom případě padla podmínka, že nesmí být povoleny adopce dětí homosexuály. Jeden mladý muž se naopak vyjádřil striktně proti homosexualitě s odvoláním na Bibli. Starší obyvatelé Prahy nemají o registrovaném partnerství žádné představy. Spolužití dvou žen považují za normální, na homosexualitu se však celkově dívají s nejistotou, protože „za jejich mládí tohle nebylo“.

Většina Čechů vztahy homosexuálů minimálně snáší a můžeme navíc sledovat vzrůstající trend tolerance mezi mladou generací. Z tohoto pohledu je registrované partnerství rozhodně většinou podpořeno. Celou anketu si můžete poslechnout na <http://homodomov.wz.cz/anketa.htm>.

Martina Špatná

Homosexuální rodiny v praxi: „Nejde o to jak vystupujeme, my rodina jsme!“

Paní Jana je matkou třináctileté dcery, kterou od jejího narození vychovává ve svou přítelkyni. Její zaměstnání je hlavním důvodem, proč svou homosexualitu tají. Minulou práci musela po přiznání ke své orientaci opustit, dokonce na ní někdo z bývalých kolegů poštal sociální pracovníky. Už nechce riskovat.

Jste ve spojení s nějakou uzavřenou společností lesbiček, které mají rodiny?

Je jasné, že čas od času přicházejí různé vnější tlaky na můj stav, ať už od sousedů nebo od někoho jiného, a tak jsem začala hledat ženy v podobných situacích a postupně jsem se s několika seznámila.

Kvůli své orientaci jste ztratila místo, řekněte, co se stalo.

V minulém zaměstnání jsem se svěříla kolegyni, že jsem lesbička. Pak následoval prakticky teror, protože ona dáma se o tom nezapomněla zmínit všem zaměstnancům. Vydržela jsem to do té chvíle, než mi na dveře bytu zaklepała sociálka, které jsem musela vysvětlit, co dělám dceři k svačině do školy a kolikrát týdně peru špinavé prádlo. Bylo to velmi ponižující.

Zajímalo by mě, jak probíhala výchova vaší dcery a jaké odlišnosti od výchovy heterosexuály byste uvedla...

Úplně normálně, jako vaše výchova, nebo výchova vašich přátel. I moji

rodiče jsou heterosexuální. Když byla Lucka ještě malá, nebylo třeba jí nějak extra cokoli vysvětlovat. Čím více začínala rozumět, to bylo období, kdy měla jít do školy, začaly jsme jí naznačovat, že my doma jsme jedna varianta rodiny. Někdo má mámu a tatku, někdo jen mámu, nebo bydlí s tátou a někdo má maminku a Lucii. Dnes už samozřejmě všechno chápe a dovoluji si říct, že s tím neměla nikdy problém.

Častým argumentem proti adopci bývá chybějící mužský a ženský vzor.

Máme hodně kamarádů, „klasických“ mužů, Lucie je viděla v plavkách a co se týče výchovy, nepreferu-

jeme vzor: hodná maminka za plotnou a přísný otec živitel. A vyměnit si žárovku doma také dokážeme.

Apeluje se na skutečnost, že dítě je ve společnosti ostatních dětí s heterosexuálními rodiči za exota.

Jsem svobodná matka, ale neměli jsme problém, aby moje partnerka Lucinku vyzvedla z družiny a podobně. Nikdy se nikdo neohradil, buď jim to nepřišlo zvláštní, nebo se báli. Třeba si mysleli, že je to její teta. Nemáme potřebu každému vykládat jestli máme oddělené postele či nikoliv. A stejně to je s Luckou.

Jaký má vztah Vaše přítelkyně k Lucii? Je mateřský?

Jistěže je mateřský. Pro dítě jsme se s Lucií rozhodly dobrovolně a společně. Já jsem se měla stát biologickou mamou a jako malou kompenzací se stalo pojmenování dcery po mé přítelkyni Lucii.

Využijete s přítelkyní možnosti registrovaného partnerství?

Ano. Časem. Dohodly jsme se na tom všechy společně, že tohle přesně chceme.

Vystupujete mezi svými přáteli jako máma s dcerou a Lucií, nebo jako rodina?

Jako rodina, nejde o vystupování, my rodina jsme.

Monika Harčariková

Pohled českých odborníků na homosexuální rodinu

Asociace amerických psychologů uvádí, že domácnost vedená homosexuály se od ostatních neliší a umožňuje dítěti jeho psychosociální vývoj. Američtí odborníci se tedy již na společném postoji k jednopohlavním rodinám shodli, Češi si však své postoje teprve vytvářejí.

Podle Libuše Tomkové z Fondu ohrožených dětí, praxe ukazuje, že děti vyrůstající v prostředí bez mužského nebo ženského vzoru měly v dospělosti problémy. Oproti tomu stojí Dana Prantlová, sociální pracovníce dětského domova v Hrochově Týnci. „Ze svého působení znám spoustu dětí, které vyrůstají jen s jedním rodičem, bez vzoru. Není to ideální, ale pokud tyto děti vyrůstají v laskavém a bezpečném prostředí, je jedno, kdo

ho vytváří.“ Podobně odpověděla i Petra Kočí ze Sdružení pěstounských rodin. „Jsem přesvědčená, že pro každé dítě z dětského domova by byla lepší rodina než ústav. Mužství a žensství se v dítěti aktivně vytváří už v raném věku, proto se mi některé názory na vzory zdají vyhrcované.“

Příklad ze života dodává gay aktivista Petr Žaloudek: „Dneska už spousta jednopohlavních párů dětí vychovává, většinou děti z předchozích vztahů. Měli by mít možnost adoptovat biologického potomka partnera. V Dánsku můžete adoptovat buď dítě partnera, nebo jakéhokoliv příbuzného jednoho z partnerů. To je podle mě směr, kterým by se to mohlo ubírat,“ uzavírá.

Martina Špatná

Pochod Mladých sociálních demokratů: Od Václava k Václavovi

Nápis hlásá výpravu od Václava kamenného k Václavovi živému na pátek 24. února. Jedná se o pochod na podporu zákona o registrovaném partnerství, jenž dostal při hlasování ve sněmovně poprvé v historii postkomunistických států zelenou.

Akce koliduje s utkáním českých hokejistů o olympijskou medaili. Dorazily proto jen hloučky nadšenců s transparenty, zvědaví novináři převažují. Opodál postává osamocený aktivista s cedulí: „Respektujte boží řád, odvrátíte český pád“ a později doprovází skupinu až pod Pražský hrad, kam se asi osmdesát mladých lidí chystá.



Jeden z demonstrujících aktivistů Foto: Monika Harčariková

Na Můstku se Tomáš Savka snaží nazhavit dav čekající na hokejový přenos. Show must go on a aktivisté go na Staré město. Što eto, ptá se jeden turista na Karlově mostě a se zájmem

sleduje dva policisty, které má průvod přidělen. Nápis „Nesme v Polsku“, přitahuje zase pozornost dvojice Poláků.

Celý pochod jinak nevzbuzuje přílišnou pozornost a v klidu doráží na Hrad. Na nádvoří průvod nesmí, organizátor Jan Hamáček proto poděkuje za účast a je konec. Tři dívky vytahují bubínky a vyzpěvují Šiva šiva šambo, adí šaktí. Má jít o hinduistickou mantru na posílení ženské energie. Těžko říct, zda-li zvuk bubnů pronikne až do prezidentské kanceláře, kde se v nejbližších hodinách rozhodne o osudu registrovaného partnerství.

Pavel Fojtík